

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/130/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712214889
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5712214889.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSŤ, s. r. o. so sídlom Bratislava, ul. Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného splnomocneným zástupcom Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Bratislava, ul. Grösslingova č. 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Župné námestie č. 13, IČO: 00 166 073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Martin zo dňa 16. januára 2013 č. k. 15C/272/2012-24, takto

rozhodol:

uznesenie okresného súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Martin uznesením zo dňa 16. 01. 2013 č. k. 15C/272/2012-24 podanie žalobcu zo dňa 21. 09. 2012, ktoré bolo Okresnému súdu Martin doručené dňa 27. 09. 2012, odmietol.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca aj napriek výzve a poučeniu súdu obsiahnutej v uznesení č. k. 15C/272/2012-16 zo dňa 21. 11. 2012 nepredložil žiadne listinné dôkazy preukazujúce predbežné prejednanie uplatňovaného nároku na náhradu škody s príslušným orgánom, ktorým je podľa § 4 ods. 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ani o tom nepripojil žiadne dôkazy. V podaní zo dňa 10. 12. 2012, zaslaného v reakcii na výzvu súdu, žalobca iba predložil kópiu sprievodného listu zo dňa 25. 09. 2012 adresovaného Ministerstvu spravodlivosti SR s konštatovaním, že jednotlivé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pozostávajú zo 6-tich strán a prílohou každej žiadosti je plnomocenstvo. Zo zoznamu žiadostí o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody predloženého do konania sp. zn. 15C/208/2012 prvostupňový súd nemal preukázané, že nárok, ktorý si uplatňuje žalobca, predbežne prejednal s Ministerstvom spravodlivosti SR, resp. podal na ministerstve žiadosť o prerokovanie tohto nároku a či je tento nárok totožný s nárokom uplatňovaným v danom konaní. S poukazom na uvedené mal okresný súd za to pri aplikácii ust. § 43 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „O. s. p.“ že ide o taký nedostatok podmienky konania, pre ktorý nemožno v konaní pokračovať, a preto podanie žalobcu zo dňa 21. 09. 2012 odmietol.

Proti vyššie uvedenému uzneseniu podal žalobca prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu odvolanie, na základe ktorého odvolací súd žiadal, aby napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Prvostupňovému súdu vytýkal, že vec nesprávne právne posúdil, nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, svojím postupom mu odňal možnosť na konanie pred súdom a napokon to, že rozhodoval vylúčený sudca.

V podrobnostiach uviedol, že nesprávne právne posúdenie spočíva v tom, že okresný súd svoju právomoc na konanie, čo je jednou z podmienok konania, nesprávne zamenil s náležitosťami samotného podania. Ak by súdu nebolo doručené riadne podanie, neexistoval by dôvod na skúmanie podmienok konania. Dôsledkom neodstránenia väd podania je jeho odmietnutie, čo spôsobí stav akoby podanie na súde urobené nebolo. Skúmať podmienky konania je možné až počas konania, t.j. po začatí konania na základe návrhu. Zákon za absenciu podmienky konania nestanovuje sankciu v podobe odmietnutia,

ako to posúdil a rozhodol prvostupňový súd. Takéto rozšírenie náležitostí podania nie je prípustné, predstavuje jednak nesprávne právne posúdenie veci a zároveň spôsobuje zásah do základného práva účastníka na prístup k súdu, ako aj na spravodlivý súdny proces. V prípade existencie prekážky konania súd konanie zastaví, pričom v prípade, ak vec nepatrí do právomoci súdu, ale iného orgánu, po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania vec postúpi tomuto orgánu, pričom účinky spojené s podaním návrhu ostávajú zachované. V tejto súvislosti, ak by sa aj akceptovalo, že vec patrila do právomoci iného orgánu, súd by odmietnutím podania odňal účastníkovi účinky spojené s podaním návrhu, keďže tieto účinky sú spojené s rozhodnutím o zastavení konania a nie s rozhodnutím o odmietnutí podania.

Ďalší odvolací dôvod, a síce to, že rozhodoval vylúčený sudca, odvolateľ odôvodnil tým, že uskutočnil vo veci samej podanie obsiahnuté v texte žaloby, ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená systémom súdneho manažmentu na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nezhliadol v označených súvislostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach žalobcu a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Je tomu tak aj preto, že rozhodnutie krajského súdu je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou iných krajských súdov v skutkovo a právne totožných veciach (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11NcC 46/2012). Taktiež je v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanía práva na nestranný súd. Za daného stavu, keď podľa odvolateľa názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu neobstojí, nebolo a nie je prípustné, aby vydal uznesenie o odmietnutí podania, ktoré vydal vylúčený sudca. V konaní bolo možné uskutočniť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Uznesenie o odmietnutí podania - návrhu na začatie konania odklad pripúšťalo a nebolo neodkladným úkonom za danej procesnej situácie.

Za ďalšie, napadnuté uznesenie prvostupňového súdu je založené jednak na nesprávnom právnom posúdení následkov nedostatku podmienky konania a zároveň je založené na nesprávnom posúdení existencie nedostatku podmienky konania. K neexistencii neodstrániteľného nedostatku podmienky konania žalobca uviedol, že nedisponuje rovnopisom návrhu na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podaným žalovanému, ktorý by navyše obsahoval vyznačený dátum podania. Žalobca podal originál návrhu na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody žalovanému osobne do podateľne, pričom žalovaný potvrdil prijatie individuálneho návrhu spolu s prijatím iných individuálnych návrhov označením ich súpisu prezenčnou pečiatkou. Originál návrhu na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody založil žalovaný do svojho príslušného spisu, a preto žalobca v podanej žalobe navrhol súdu, aby ako dôkaz v konaní vykonal oboznámenie sa s príslušným spisom žalovaného. Žalobca nevyhotovil printový rovnopis návrhu z dôvodu hospodárnosti, aby inter alia nedošlo v spojení s nesprávnym úradným postupom štátu k navýšeniu materiálnej škody na jeho strane. Žiadna normatívna právna úprava neukladá poškodenému subjektu povinnosť, aby v prípade postupu podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. vykonal úkony smerujúce k zabezpečeniu vyhotovenia printovej verzie rovnopisu návrhu na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a postaral sa o vyznačenie prezenčnej pečiatky orgánu konajúceho v mene štátu (§ 4 citovaného zákona). Žalobca uviedol, že ak všeobecný súd má za to, že zisťovanie skutočností zo spisu žalovaného má menšiu vypovedaciu hodnotu než oboznámenie sa s návrhom predloženým žalovaným, je pripravený poskytnúť návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody s tým, že žalobca disponuje jednotnou a neoddeliteľnou databázou návrhu v elektronickej forme, a preto môže poskytnúť len túto jednotnú databázu obsahujúcu celkovo 43.597 návrhov - databáza samozrejme zahŕňa aj súdom požadovaný individuálny návrh. Navyše v danom štádiu konania neexistuje námietka zo strany žalovaného, že návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody v danej individuálnej veci nebol podaný. V prípade pochybností je namieste požadovať, aby súd získal vyjadrenie ohľadom doručenia návrhu priamo od žalovaného (§ 114 ods. 2 a 3 O. s. p.). Žalobca riadne preukázal, že podal návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody Ministerstvu spravodlivosti SR, a to na základe potvrdených zoznamov podaných návrhov na predbežné prerokovanie, pričom poradové číslo žaloby v jeho značke sa zhoduje s poradovým číslom v zozname podaných návrhov na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. V žalobcovej značke sú uvedené dve čísla. Prvé číslo predstavuje poradové číslo žaloby a druhé číslo poradové číslo v zozname podaných návrhov na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR, ktorý bol publikovaný pod označením R 28/1978 sp. zn. 2 Cz 38/7, ak ide o nárok na náhradu, ktorý je nevyhnutné prejednať s orgánom, ktorý za škodu zodpovedá pred podaním samotnej žaloby a žaloba je podaná bez predbežného prerokovania nároku na náhradu škody, ide o odstrániteľný nedostatok podmienky konania. Rozhodnutie poukazuje na

to, že je potrebné postupovať podľa § 104 ods. 2 O. s. p., teda vykonať iné vhodné opatrenia, avšak nie je možné v takomto prípade konanie meritórne ukončiť a žalobu zamietnuť. Aj v zmysle dôvodovej správy k ust. § 14 a § 15 zákona č. 514/2003 Z. z., ak poškodený uplatní nárok na súde bez predchádzajúceho predbežného prerokovania, nemôže súd návrh zamietnuť, ani bez ďalšieho konanie zastaviť, ale má poškodeného vyzvať na odstránenie nedostatku tejto podmienky ustanovením primeranej lehoty. Napokon v závere svojho odvolania žalobca zdôraznil, že návrh na predbežné prerokovanie nároku riadne a včas podal. Súd s poukazom na ust. § 104 ods. 2 O. s. p. preto nie je oprávnený vo veci meritórne rozhodnúť a žalobu zamietnuť, nie je oprávnený ani konanie zastaviť, pretože taký nedostatok nepredstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, pričom odmietnutie podania tak, ako rozhodol prvostupňový súd, je úplne vylúčené. Absencia podmienky konania právomoc súdu na konanie nemôže byť postavená len v rovine dohadu súdu, resp. na nie celkom dôsledne zistených skutočnostiach a pravdepodobnosti právomoci iného orgánu. Ku konštatovaniu, že súd nie je príslušný na konanie, je potrebné dospieť s absolútnou istotou, pričom súd nepochybne musí vykonať všetky dôkazy potrebné pre jeho rozhodnutie bez ohľadu na to, či ich účastník navrhol alebo nie. Žalobca ako dôkaz v konaní navrhol oboznámenie sa so spisom Ministerstva spravodlivosti SR, ktorý je vedený o jeho žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Pri vykonaní tohto navrhnutého dôkazu by súd nepochybne zistil, že podmienky konania sú naplnené a je daná právomoc súdu konať.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené podľa § 202 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a uznesenie okresného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. h/, 2 O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, a to z nasledovných dôvodov:

Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalobou došlou súdu dňa 27. 09. 2012 sa žalobca domáha, aby súd medzitýmym rozsudkom rozhodol o základe veci tak, že „žalovaná je zodpovedná za škodu, ktorá vznikla žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Martin, pretože tento nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v exekučnom konaní vedenom pre pohľadávku žalobcu, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. 5022680 dlžníkom, t.j. povinnou A. C., kde po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor prideliť registráciou exekučnej veci číslo EX 14154/2009 postupom, v ktorom by správne interpretoval a aplikoval ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku“ a tiež aby rozsudkom rozhodol tak, „že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi z titulu majetkovej škody sumu 125 eur a z titulu nemajetkovej ujmy sumu 595,61 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a nahradiť žalobcovi trovy konania“.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že žalobca sa domáha náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Martin v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov.

Zmyslom predbežného prejednávania nároku je využitie zákonných možností na to, aby k náprave narušených vzťahov došlo jednaním medzi poškodenými a orgánmi oprávnenými konať za štát, resp. územnú samosprávu a aby sa v týchto prípadoch pokiaľ možno predišlo súdnemu konaniu.

Poškodený sa obracia na súd až vtedy, ak predbežné prerokovanie nároku nevedlo k uspokojeniu nároku na náhradu škody. Predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody je zákonom stanovená podmienka preto musí byť splnená, aby tento nárok mohol byť prejednaný v občianskom súdnom konaní. Ak poškodený uplatní nárok na súde bez predchádzajúceho predbežného prerokovania, nemôže súd návrh zamietnuť, ani bez ďalšieho konania zastaviť, ale má poškodeného vyzvať na odstránenie nedostatku tejto podmienky so stanovením primeranej lehoty.

V podanej žalobe žalobca uviedol, že postupoval podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona a písomnou žiadosťou požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody. Žalovaný však do podania žaloby na žiadosť pozitívne nereagoval. Na preukázanie uvedenej skutočnosti žalobca uviedol ako dôkaz spis Ministerstva spravodlivosti SR k predbežnému prerokovaniu nároku na náhradu škody uplatňovanej v konaní. Tiež uviedol, že potvrdenie o prijatí žiadosti o predbežnom prerokovaní je založené v súdnom spise vedenom pred Okresným súdom Martin v konaní, kde ako žalobca vystupuje

spoločnosť POHOTOVOSŤ, s.r.o. a ako žalovaný SR zastúpená MS SR, pričom predmetom je náhrada škody a nemajetkovej ujmy zapríčinenej nesprávnym úradným postupom pri výkone exekúcie pre pohľadávku žalobcu, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. 1233180 dlžníkom B. Y., pričom po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor prideliť registráciu exekučnej veci č. EX 7942/2010.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, pokiaľ tento vytýkal prvostupňovému súdu nesprávne právne posúdenie veci podmienok pre odmietnutie podania. Zhodne s názorom odvolateľa bol aj odvolací súd toho názoru, že pokiaľ žalobca v podanej žalobe ako dôkaz toho, že požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody, označil spis Ministerstva spravodlivosti SR, nemohol prvostupňový súd jeho podanie odmietnuť argumentujúc tým, že na výzvu súdu nepredložil označený dôkaz, o to viac, že žalovaný doposiaľ takúto skutočnosť, t.j. neprerokovanie nároku žalobcu o náhradu škody nenamietal. Za daného stavu bude vecou ďalšieho konania, aby okresný súd dôkaz označený žalobcom vykonal.

Čo sa týka ďalšieho vytýkaného nedostatku, a síce, že vo veci mal rozhodovať vylúčený sudca, odvolací súd dodáva, že žalobca výslovne vo svojich podaniach uviedol, že nepodáva námietku zaujatosti voči zákonnému sudcovi podľa § 15a O. s. p. (č. I. 12 spisu). S uvedenou skutočnosťou sa vysporiadal už prvostupňový súd v dôvodoch uznesenia č. k. 15C 272/2012-16 zo dňa 21. 11. 2012.

Z vyššie uvedených dôvodov preto, lebo odvolací súd nemal za to, že boli splnené podmienky pre odmietnutie podania, preskúmané rozhodnutie okresného súdu podľa § 221 ods. 1 O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Na záver odvolací súd poukazuje na to, že v prípade ak by nebol odstránený nedostatok uvedenej podmienky, ktorý treba hodnotiť ako obdobu nedostatku procesnej podmienky, mal by súd postupovať podľa úpravy Občianskeho súdneho poriadku o zastavení konania ale nie odmietnuť podanie lebo v danom prípade nejde o odstraňovanie väd neúplného podania v zmysle ustanovenia § 43 ods. 1 O. s. p.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.